

سریال های فرامیزی

این روزها سریال های کره ای، موسیقی کره ای و در مجموع تمام محصولات تولید شده در کشور کره جنوبی، توانسته به تمام جهان، نفوذ و مخاطبان زیادی را به خود جذب کند.

۲۲

یکشنبه ۱ اردیبهشت ۱۴۰۲ ۹ شوال ۱۴۴۴ سال سی و یکم شماره ۸۷۵۹

بدون بارزیت

همانطور که «سوپ اپرا»های آمریکایی یا «تله نوولا»های آمریکای لاتین در میان تماشاگران سریال در سراسر دنیا شناخته شده و محبوب هستند، «کی درام» (K-Drama) _ که مخفف Korean Drama به معنی درام کره ای است

۲۳

همیشه یک فرهنگ

مهمان کره ای در خانه ایرانی

چگونه کره جنوبی در ساخت سریال، قله های جهانی را فتح کرد؟

یادداشت - امیر خداداد همدانی
دبیر گروه فرهنگ

سریال های کره ای همچون «سران فراتر از گل»، «توزیبایی»، «روای بلند» و... در دهه های ۸۰ و ۹۰ مورد توجه مخاطبان ایرانی قرار گرفتند و حتی میل به تماشای این آثار موجب شد که هواداران سریال های کره ای که با اصطلاح خاص «کی دراما» ها

شناخته می شوند، برای خرید به کلوب های فیلم مراجعه و سعی دی فیلم ها را تهیه کنند. البته می توان گفت که اغلب سریال های کره ای برای گروه های سنی مختلف قابل تماشا هستند زیرا صحنه های خشن یا کلمات نامناسبی ندارند و برخلاف سریال های آمریکایی و اروپایی، حاوی تصاویر مستهجن نیستند و از این جهت اقبال مختلف می توانند با خیال راحت در کنار خانواده به تماشای آنها بنشینند. به عنوان نمونه، سریال «بازی مرکب» گرچه نسبت به دیگر آثار هم طراز، در بخشی

از قسمت ها، صحنه های خشنی را روایت می کند اما اقتدر صحنه های دلخراشی ندارد که والدین به کودکان و نوجوانان که بزرگ ترین گروه دنبال کننده محتوای سرگرم کننده هستند، اجازه ندهند تماشاایش کنند.

بدین ترتیب کره جنوبی توانسته سریال هایش را به خوبی در میان مخاطبان به ویژه مخاطبان نوجوان جای دهد و سهم بزرگی را در این بازار برای خود دست و پا کند. به نظر می رسد داستان «کی دراما» ها اغلب از الگوی خاصی پیروی می کند.

پسر پولدار و مغروری که دل بسته دختر فقیر و جوانی می شود اما موانعی در راه رسیدن آنها به یکدیگر وجود دارد. همانطور که از جزئیات داستان ها مشخص است، شخصیت پردازی اغلب سریال ها مشابه قصه الگوی آنهاست. صحنه های این سریال ها نیز از کلیشه های خاصی پیروی می کنند؛ ادامه در صفحه ۲۲ و دیدنی به نظر می رسد اما احتمال وقوعشان در دنیای واقعی چیزی نزدیک به صفر است.

نکته

راز جذابیت سریال های کره ای

سریال های کره ای در سال های اخیر در خارج از قاره آسیا مورد توجه قرار گرفته و محبوب شده اند. این فقط مربوط به شبکه نتفلیکس نیست، بلکه دیگر شبکه ها و پلتفرم های پخش فیلم و سریال هم به پخش سریال های کره ای روی آورده اند. اما دلیل جذابیت سریال های کره ای چیست؟ توجه به لباس و پوشش و چهره بازیگران و موسیقی متن می تواند از فاکتورهای جذابیت سریال های کره ای باشد اما مهم ترین دلیل توجه مخاطبان به این سریال ها، فرهنگ متفاوتی است که ارائه می دهند، فرهنگی که با فرهنگ غرب تفاوت های زیادی دارد و هنجارهای اجتماعی متفاوتی را به مخاطبان ارائه می دهد. کره ای ها به خوبی متوجه شده اند که راز موفقیت و راه یافتن به بازارهای جهانی رعایت موازین و به حداقل رساندن خشونت و نمایش روابط خارج از عرف است.

■ ■ ■

تولید برای انبوه مخاطبان

یکی از دلایل اصلی موفقیت سریال های تلویزیونی کره، رعایت مواردی است که خیلی وقت ها سازندگان مجموعه های آمریکایی و اروپایی نسبت به آنها حساسیتی نشان نمی دهند. خشونت و نمایش بی پرده روابط جنسی دو مولفه مهم صنعت سریال سازی، جذابیتی کاذب را به همراه می آورد که سریال های تلویزیونی کره، از آن پرهیز می کنند. یکی از مهم ترین دلایل محبوبیت این سریال ها در دنیا هم همین موضوع است؛ سریال هایی که در کشورهای مختلف با فرهنگ های متفاوت مورد توجه گستره مخاطبان قرار می گیرند؛ در حالی که مثلا برخی از سریال های کشورهای آمریکای لاتین، به واسطه غلبه مسائل غیراخلاقی و خشونت فراوان، قابل تماشا برای خانواده ها نیستند. این در حالی است که اغلب سریال های کره ای برای گروه های سنی مختلف قابل تماشا هستند زیرا صحنه های خشن یا کلمات نامناسبی ندارند.

■ ■ ■

بازدید از لوکیشن های «جوهری در قصر»

پس از موفقیت سریال های کره ای، یک هیات به نمایندگی از صداوسیما ایران در سال ۲۰۱۲ برای بازدید به کره رفت و از لوکیشن های سریال های کره ای مانند جوهری در قصر بازدید کرد. آن زمان قراردادهایی با طرف کره ای امضا شد و این همکاری ها به اوج خود رسید تا جایی که گاهی حتی تعداد این سریال ها از سریال های ایرانی در جدول پخش جلو می زد و این روند در دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ به اوج خودش رسید. خبرگزاری «رویترز» در گزارشی اعلام کرده بود برخی سریال های کره ای در خارج از کره بیشتر مخاطب دارند تا خود کره! مثلاً طبق آمارها، گفته شده بود سریال «جومونگ» در ایران ۸۰ درصد مخاطب داشت. در حالی که در کره جنوبی ۴۰ درصد از مخاطبان را به خود جلب کرد و شخصیت اصلی سریال یعنی «سونگ ایل گوک» بیش از آنکه در کره محبوبیت داشته باشد، نظارت ساترا از نمایش هر گونه محتوای آسیب رسان جلوگیری می شد.

یادداشت

محمد صادق افراسیابی

مدیر کارزار و تنظیم گری اجتماعی ساترا

فرصت ها و چالش های سریال های کره ای در ایران

با ورود سریال های کره ای به سید مصرف نوجوانان ایرانی در سال های گذشته، همواره سوالات و نکاتی در خصوص فرصت ها و آسیب های این سریال ها توسط روانشناسان، جامعه شناسان و متخصصان حوزه فرهنگ و ارتباطات مطرح شده است. برخی با تأکید بر اینکه سریال های کره ای پخش شده از شبکه های تلویزیونی سراسر از «آداب»، «جدیت» و «تعهد» است، این سریال ها را فرصتی مناسب برای ترویج فرهنگ مورد تأیید جامعه ایرانی دانسته اند. این گروه معتقدند فرهنگ، آداب و رسوم مورد ترویج سریال های کره ای بر پایه احترام به بزرگتر، ضرورت تلاش و جدیت برای رسیدن به مقصود و توجه به عشق و دوست داشتن در زندگی به عنوان شاه کلید برخورداری از زندگی ایده آل شکل گرفته است و وجوه اشتراک بسیاری با فرهنگ ایرانی دارد.

در مقابل، برخی نیز بر این باور هستند که اولاً سریال های کره ای باعث ترویج سبک زندگی کره ای می شود که تناسبی با سبک زندگی اسلامی - ایرانی ندارد و ثانیاً با استناد به برخی سریال های کره ای با سکانس های ویرال شده در فضای مجازی به این موضوع می پردازند که همه سریال های کره ای باعث ترویج فرهنگ متناسب با جامعه ایرانی نمی شوند و بعضاً تعدادی از این سریال ها آموزه های غیرالهی را ترویج می کنند. با مروجی بر این دورویکرد این سؤال مطرح می شود که راهبرد جامعه ایرانی در مقابل سریال های کره ای چگونه می تواند باشد؟ برای پاسخگویی به این سؤال لازم است به این موضوع توجه کنیم که اساساً هر سریالی فارغ از اینکه توسط کدام کشور تولید شده است می تواند مناسب یا در نقطه مقابل آسیب رسان باشد.

همانطور که سریال های ایرانی مروج فرهنگ ناب اسلامی - ایرانی کم نیستند، در سال های گذشته شاهد تولید برخی سریال های نمایش خانگی بودیم که با به دلیل بروز اعتراضات اجتماعی رسانه ها و مردم توسط سکوی انتشاردهنده به شکل داوطلبانه متوقف شدند یا با شکایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا سازمان تنظیم مقررات رسانه های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی متوقف شدند. از سوی دیگر همانگونه که پیش تر اشاره شد سریال هایی را هم شاهد بودیم که به خاطر توجه به ویژگی های مخاطب در جامعه ایرانی و یا پرداخت صحیح و هنرمندانه به مشکلات و چالش های جامعه و در عین حال پرهیز از القای ناامیدی به مخاطب و اتفاقاً بر عکس به خاطر ترویج امید و نشاط اجتماعی مورد اقبال مردم و مخاطبین و تشویق نهادهای تنظیم گر واقع شده اند. بنابراین هر چند به صورت کلی می توان گفت که سریال های ایرانی، کره ای، هندی و برخی از کشورهای آسیایی دیگر به دلیل قربایت فرهنگی بیشتری که با جامعه ایرانی دارند، معمولاً با استقبال بیشتری از سوی مخاطب مواجه می شوند اما آنچه تکلیف یک سریال را تعیین می کند سناریو و نحوه پرداخت به محتوای سریال است.

در عین حال نباید از اهمیت نحوه ممیزی ها و دوبله یک سریال هم صرف نظر کرد. ممیزی های ضروری باعث می شود تا یک سریال که سناریوی اصلی آن، عشق به خوبی ها و امید به آینده است بتواند با کمترین آسیب و ان شاء الله بدون هر گونه آسیب در جامعه ایرانی نمایش داده شود. همچنین دوبله مناسب باعث می شود تا شاهد پخش سریال های کره ای از سکوهایی نمایش خانگی متناسب با ذائقه جامعه ایرانی و گفتارهای منطبق بر سبک زندگی نزدیک به خودمان باشیم. بنابراین از این منظر توجه به نحوه ممیزی و دوبله ۲ اصل بسیار مهم در میزان توفیق یک سریال کره ای در جامعه ایرانی است.

در این میان با توجه به اینکه مسئولیت ممیزی پیشینی سریال های خارجی در حال حاضر براساس آیین نامه های محتوایی سازمان تنظیم مقررات رسانه های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی به سکوهایی انتشار محتوا نظیر فیلمو، نماوا، فیلم نت، دیجیتون، گپ فیلم، فائو فیلم، فیلم ناب، اپیزود و... واگذار شده است و نظارت ساترا از طریق هوش مصنوعی و به کارگیری نیروی انسانی و دریافت گزارش های مردمی به صورت پسینی است، چنانچه خانواده ها و عموم مردم شاهد نمایش هر گونه محتوای آسیب رسان بودند پیشنهاد می کنیم از طریق سامانه ساپرا شکایت خود را با مسئولین ساترا در میان بگذارند تا ضمن برخورداری جامعه از محتوای مفید برخی سریال های کره ای، ان شاء الله با مشارکت مردم و پیگیری و نظارت ساترا از نمایش هر گونه محتوای آسیب رسان جلوگیری شود.

فرهنگ جمهوری ایران پیرو